

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NIELSEN

PLATON

Oldtidens store tanker!

NIELSEN

Nutidens store tanker!

REDAKTIONEN.

Claus Egerod (anshv.)
Birgitte Helweg (lay-out)
Niels Møller Petersen (propaganda)
Leif Nyegaard Hansen (foto)
Lars Ovesen (tegner)

PLATON er organ for Metropolitanskolens disciple.
Eftertryk uden kildeangivelse tilladt. (Red. hyl-
der selv dette princip!)
PLATON er udkommet i januar 1965.

Når det gælder -

FOTO-KINO

- gå til Jægmanden

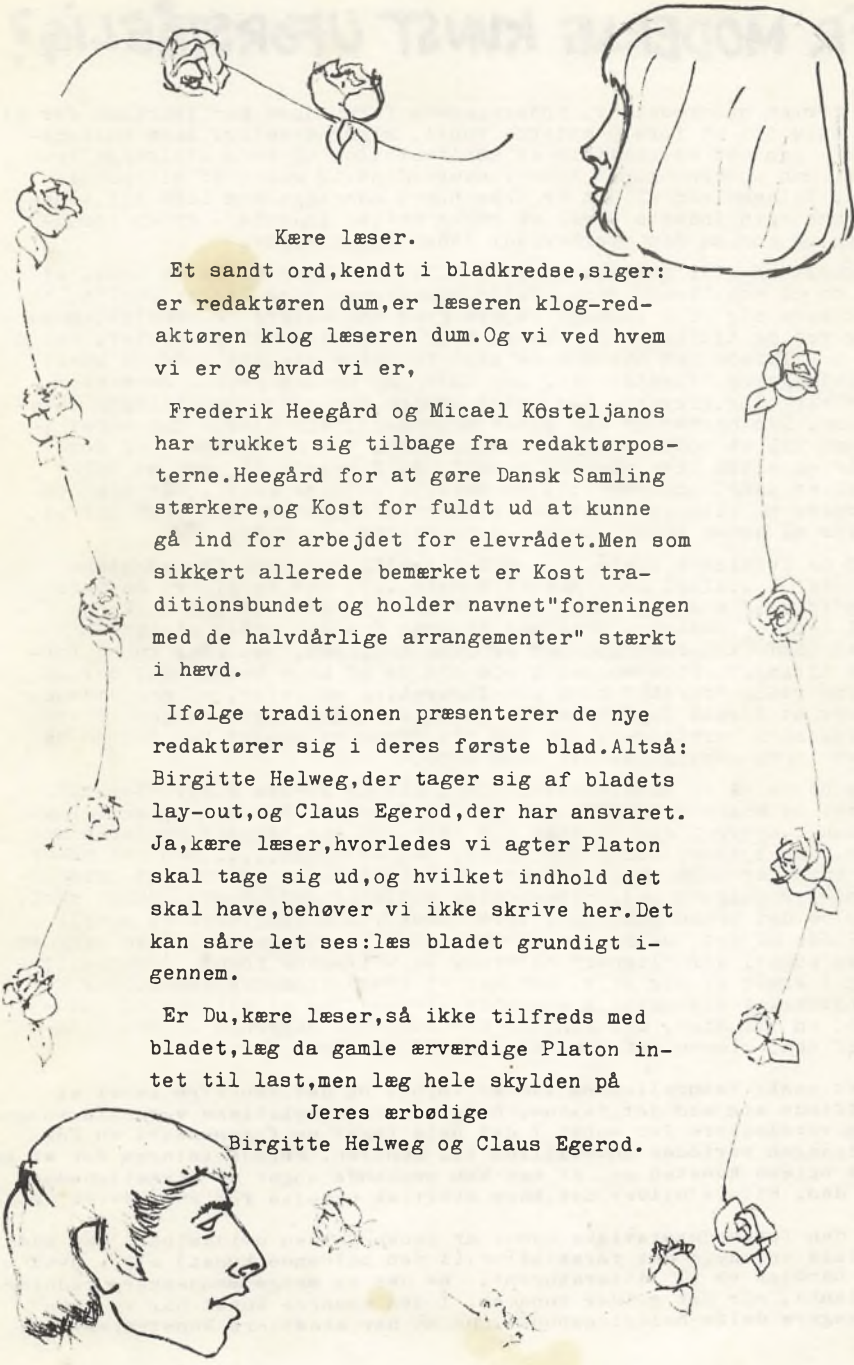
H. W. FOTO

Rantzausgade 28 A
Tlf. No. 3841

UNUSUAL
SHAPES

IN THE MOST
UNUSUAL
PIPE-SHOP
IN THE WORLD
**PIPE
DAN**
13 VESTERGADE
COPENHAGEN
DONT TAKE IT
WHEN YOU PASS BY

Kære læser.

Et sandt ord, kendt i blakkredse, siger:
er redaktøren dum, er læseren klog-red-
aktøren klog læseren dum. Og vi ved hvem
vi er og hvad vi er,

Frederik Heegård og Micael Køsteljanos
har trukket sig tilbage fra redaktørpos-
terne. Heegård for at gøre Dansk Samling
stærkere, og Kost for fuldt ud at kunne
gå ind for arbejdet for elevrådet. Men som
sikkert allerede bemærket er Kost tra-
ditionsbundet og holder navnet "foreningen
med de halvdårlige arrangementer" stærkt
i hævd.

Ifølge traditionen præsenterer de nye
redaktører sig i deres første blad. Altså:
Birgitte Helweg, der tager sig af bladets
lay-out, og Claus Egerod, der har ansvaret.
Ja, kære læser, hvorledes vi agter Platon
skal tage sig ud, og hvilket indhold det
skal have, behøver vi ikke skrive her. Det
kan såre let ses: læs bladet grundigt i-
gennem.

Er Du, kære læser, så ikke tilfreds med
bladet, læg da gamle ærværdige Platon in-
tet til last, men læg hele skylden på

Jeres ærbødige

Birgitte Helweg og Claus Egerod.

ER MODERNE KUNST UFORSTÅELIG?

De ivrige bestræbelser, modernismens forkyndere har iværksat for at få folk til at forstå moderne kunst, viser tydeligt dens muligheder - men det er samtidig en manifestation af dens utilgængelighed. Den moderne kunst kræver overordentlig meget af sit publikum. Tilegnelsen af den er ikke noget man lige kan løbe til. Publikums egen indsats - vel at mærke aktive indsats - er en forudsætning for om den overhovedet lader sig tilegne.

Sikkert en stor del mennesker har fornemmelsen af dette krav, af at de må mobilisere deres fulde opmærksomhed og koncentration, aktivisere sig selv i langt højere grad end ellers nødvendigt, nemlig ved de tidligere perioders "før-modernismens" produkter. Men de er i vildrede med hvordan de skal forholde sig til moderne kunst. De vil gerne "forstå" den. Jeg taler nu om den gruppe mennesker, der virkelig prøver - den anden gruppe har overhovedet ingen interesse. Den består af den slags mennesker, der aldrig har været i stand til at modtage noget fra kunsten. Ved at slynge "Jeg forstår nu altså ikke moderne kunst" ud, forsøger de bare at dække over en manglende evne til at opfatte moderne kunst. Går man dem nærmere på klingen, udstrækker denne uformåenhed sig også til at gælde al anden kunst, uanset dens historiske data.

Men de tvivlende sjæle, de, der virkelig har sans for kunstens værdier (...altså den "gamle" kunsts...), når de siger, de ikke kan "forstå" moderne kunst, men at de vil gøre alt for at komme til det, så mødes de ofte med et brøl fra den anden side: "DEN SKAL SLET IKKE FORSTÅS! Det er ikke meningen, man skal kunne forstå alting." (Picasso bed i sin tid de af hans beundrere, der så gerne ville "forstå" hans non-figurative malerier, af med ordene: "Prøv at forstå fuglesang!"). Reaktionen hos disse mennesker er fuldkommen berettiget, for set fra deres synspunkt "er der jo så slet ingen mening med det hele mere."

Det beror på en uoverensstemmelse. Når de første siger "forstå", mener de snarere OPLEVE; det gør en forskel. Når man oplever fuglesang, spørger man jo ikke sig selv, om man forstår meningen med den. Man lytter, fordi man synes, det er smukt.....men den moderne kunst er ikke smuk, den er grim! (Det lader der til at være almindelig enighed om). Elektronisk musik er rædsom etc. Kunst skal, ifølge det brede publikum, være "smuk", den skal være et spejlbillede af det "skønne" i naturen. Men kunstnerne vil ikke længere lave noget, der "ligner" naturen. De vil skabe noget, der eksisterer i kraft af sig selv, som har et indre dynamisk væsen, der gør kunstværket til natur i sig selv. Istedetfor et billede af naturen, en illusion, der kun kan eksistere på baggrund af den fotografiske, almene opfattelse af virkeligheden.

Kort sagt: Naturalismens tid er forbi, og det kan være svært at affinde sig med det faktum, hvis ens rent æstetiske vurderingsnormer og værdimålere for kunst i det hele taget er forankret i en forbigangen periodes indstilling til kunsten. Forudsætningen for at kunne opleve kunsten er, at man kan genkende noget af virkeligheden i den. Ellers bliver det bare æstetisk nydelse for en indviet kreds.

I den før-modernistiske kunst er genkendelsen umiddelbar. Man kan altid se, hvad det forestiller, (i den bildende kunst) eller hvad det handler om (i litteraturen), og det er mange menneskers redningsplanke, når det gælder kunsten. I den moderne kunst har vi ikke længere dette holdningspunkt. De må her acceptere kunstværket som

et selvstændigt fænomen uden direkte relation til virkeligheden. Kunstværket er på den anden side heller ikke skabt ud af ingenting, dets IMPULSER stammer fra virkeligheden. Først når disse impulser spores, når virkeligheden kan anes bag, finder genkendelsesprocessen sted, og først da er modtageren i stand til at opleve henholdsvis: maleriet, digtet (el. teksten) eller musikstykket. Men det kræver, at han har sans for den moderne kunsts virkemidler og er fortrolig med dens udtryksformer. Hvis det ikke er tilfældet, vil han heller ikke kunne forstå kunstnerens intentioner, vil ikke kunne se nogen mening med det pågældende kunstværk. At kunstværket ikke har nogen mening er ikke ensbetydende med, at der ikke ligger nogen IDE bag. Kunstnerens ide har måske netop været - og sådan forholder det sig med en stor del af den moderne kunst - at beskrive MENINGSLØSHEDEN, deraf manglen på mening og også manglende forståelse hos modtageren. Her kommer de senere års kunstpædagogik ind i billedet. Man vil prøve at lære folk at omgås den moderne kunsts udtryksmidler, give dem en "kunstforståelse" (som det inkonsekvent kaldes).

For nu eksempelvis at dreje emnet over i litterære baner: der findes mange måder at læse litteratur på. Når man beskæftiger sig med lyrik, kan man gøre digteren og hans liv, stilperiode og kulturmilieuet til det centrale. Det er det almindeligste, at hovedvægten lægges på det literaturhistoriske, ligesom det også er almindeligt, at man ved gennemgangen af et digt spørger: "Hvad følte digteren, da hans krev digtet, hvad 'mener' han med det? Man stiller sjældent et spørgsmål som: "Hvad oplever jeg, læseren, når jeg læser det, hvad er digtets mening for mig?"

I stedet for at opleve digtet på baggrund af en viden om digteren - hvad der unægtelig giver digtet et skin af at være noget sekundært, en brik i et forfatterbiografisk puslespil - kan man læse det uden forudsætninger og prøve at gøre sig klart, hvad der hænder med digtet og en selv under læsningen - men det er ikke nok. Det giver højst et grundlag for udtalelsen som: "Jeg kan li' det" eller i modsat fald: "Jeg synes ikke om det." - og det siger jo ikke noget om digtets værdi, rent objektivt set.

Med mindre man er af den type, der tager alt, hvad der er signeret med navnet Klaus Rifbjerg - det er kun eksempelvis, jeg nævner ham - for gode varer, så må man, for overhovedet at kunne få nogen fornemmelse af, hvad der er af værdi i den moderne lyrik, trænge helt anderledes ind i det formelle. Man må indse, at ordene i den moderne metaforverden optræder uden nogen umiddelbar logisk sammenhæng, og at hver enkel ord er ladet med en meget større kraft og har langt flere muligheder, end det ville have i den normale syntaktiske forbindelse. Læsere må altså oparbejde en evne til at associere så rigt så muligt ud fra hver enkelt ord. Han må få øjnene op for nuancerings betydning ved ordkombination. Derved vil han opdage, at ordvalget og ordplaceringen i det moderne digt er selve kernen i dannelsesprocessen, og ikke afhængig af tilfældigheder, som i adskillige rimede vers.

Så er spørgsmålet bare, hvordan der hos den enkelte kan oparbejdes et sådan skarp blik for det essentielle i den moderne lyrik. Der er i Sverige udkommet en bog med netop dette formål for øje. Sandro Key Åberg og Mats Olsson's "Poetisk Lek" er i indledningen karakteriseret som en "første uptæcksfærd i ett poetisk land."... men også: "ett eksperiment i en pedagogisk metod." En pedagogisk metode, hvormed eleven skal opøves i at læse forskellige poetiske problemer ver at "pusle" med ordene og selv lave ordkombinationer. Han skal altså AKTIVT omgås de poetiske udtryksmidler, således at ikke alene evnen til at opleve andres udtryksformer øges, men også læserens egen udtryks-evne bliver større. Formåler er kort og godt, at give den der læser poesi en større selvstændighed.

ANDORRA

Ih-hvor var det et godt stykke! Tydeligt, så et barn kunne forstå det, samtidigt varieret og underfundigt, ironisk og ubønhørligt i afsløringen af de ondes tyranni, som hverken forstås af dem selv eller af ofret, men nok af os, der dog ikke føler os spor for gode af den grund. Langsomt og listigt går Frisch frem, og så er han der pludselig med en klo i os, hvor skuespillerne træder frem i vidneskranken og bekræfter deres skyld ved at bedyre deres uskyld. Her vises et menneskes forvandling, så man tvinges til at tro den, her vises dem, der forvandler ham fra medmenneske til udstødt, og med gru ser vi ham acceptere, hvad de gør ved ham, og sige ja til at være den, de påstår, han er. - Her er hverken udenomssnak eller havet pegefinger. - Her vises frem, og den dårlige samvittighed, som bødlerne osede af gjorde også tilskuerrummet ilde til mode, for de medvirkende fik under Karlssons instruktion og Jeannes psykologiske assistance dette års skolekomedie til at betage os. Aktørerne havde i usædvanlig grad levet sig ind i rollerne, og de formåede at holde publikum i en spændt forventning, så det først ved stykkets slutning var muligt for dem, med et bragende bifald at give udtryk for deres begejstring.

"Andorra" er et krævende stykke for et hvert teater. Der er kun en smal vej mellem overspilning og for naturtro diskretion, så meningen ikke når ud over rampen. - "Jeg mener dig det god" sagde snedkeren til Andri og sendte ham samtidig et surt blik-tydeligt nok til, at vi så det, samtidig ikke så demonstrativt, at det dementerede ordenes subjektive sandhed. Den snedker troede, at han mente Andri det godt, han var bare ærgelig på ham. Stadig dementering i gestus og handling kræver stor præcision, dygtige og sikre skuespillere, der stoler nok på sig selv og på publikums intelligens til ikke at spille bastant, fordi de selv har opdaget pointen og nu for en sikkerhedsskyld slår den fast i betydningstunge kunstpauser, - eller være endnu: skaber sig, som om der var en pointe, hvor der ingen var.

Disse farer var ikke undgået, men nok erkendt og til en vis grad bekæmpet. Det sidste skyldes Karlsson-dette geni-der kan få så meget godt ud af en samling "for hånden værende" elever.

Hovedpersonen Andri, spillet af Bjørn Fanø, forstod at give udtryk for sin fortvivlelse og sin livslede, og den forandring, han gennemgår i stykket fik han fint frem, men desværre så det ud som om han ikke rigtig vidste, hvor han skulle gøre af sine arme, og måske var det derfor, at han næsten til stadighed måtte "klamre" sig til en cigarett.

Som Barblin, Andris elskede, leverede Birgitte Helweg et spil hvori der er både sødme og fortvivlelse, - og i vanvidsscenen lægger hun virkelig et talent for dagen.

Læreren Can, der gennem det meste af stykket fremtræder som en hverdagens helt, der tør gå mod den spirende uvilje mod "F fremmedelementet", blev spillet af Ulrik Pedersen. - Ja, han var faderen, ikke bare en skoleelev udstyret med en maske. Hvordan det lykkedes ham at blive ældre og ældre efterhånden, som stykket skred frem, forstår jeg ikke.

I moderens, Nini Jetsmarks, spil var der både mildhed og forståelse, da sandheden går op for hende.

Palle Louw spillede præsten og gjorde det med en djævelsk godhed, så inderligt, så mildt og tålmodigt og overbærende naglede han den ubegribeligt genstridige Andri til korset, at hårene rejste sig på hovedet, - og i nøjagtig samme tonefald angrede han bagefter, også det i absolut god tro. Som to af Andris effektiveste plageånde ydede Jens Ravnbøl og Allan Fischer Madsen fremragende spil, den første som snedkeren-bondesnu og torskedum, ilde til mode i vidneskranken, men uforbederlig. Den anden som lægen, der "blæser på titler". Ligeså glimrende var senoraen, Lene Nordling, og værten alias Bernhard Stohn. (Det så bare ud som om Bernhard havde besvær med sin paryk!)

Soldaten Peider spillede Sven Aa. Cleemann meget overlegent. Ikke et sekund kom han ud af rollen som den, "der vil kæmpe til sidste mand". Han var uden diskussion aftenens bedst ramte type. Tilpas afslappet og tilsyneladende fuldstændig uberørt af situationen var Niels Møller Petersen som "Nogen". Finn Bjerring og Lars Teit Hansen leverede, skønt de ikke sagde et ord, et godt spil, henholdsvis som "idiot" og jødesynsmanden.

I skaren af soldater og borgere var der en masse herlige typer, og man må undre sig over, hvordan de kunne være bag scenen uden at rive kulisser og ledninger ned. - Forøvrigt skal dekoratorerne og teknikerne under Wittus' ledelse have megen ros, - alt fra deres hånd var simpelthen perfekt. Forestillingen blev indledt på strålende vis med "La Cathedrale engloutie" af Debussy, spillet af Mikal Kosteljanetz. Endelig må lektor Stubbe ikke glemmes, for, som de medvirkende selv udtrykker sig: "Hvad ville en skolekomedie være uden hr. Stubbe?"

Tine.

Eiler Jørgensen og "En Vise"

Eiler Jørgensen, der blev født i 1913, er en af de mindre omtalte danske forfattere, men langt fra den mindst interessante. Med sin første bog, "Lektor Hansens sælsomme oplevelser", vakte han opsigt ved sin fantasi, og i adskillige bøger siden da har han givet kraftigt udtryk for sine meninger. Eiler Jørgensen skriver nemlig for at få sin mening frem, og det er da også lykkedes gennem en række bøger, hvoraf en del foregår i det af ham opdigtede Romsland. I denne ide, at opdigte et land, som man kan skabe efter sine tanker, ligger der stof til adskillige fortællinger, og denne tanke, der først blev formuleret i "Lektor Hansens sælsomme oplevelser" er blevet udbygget gennem hans senere romaner, "Den lykkelige dal" og "Matten og dagen", der er en af hans bedste romaner.

"En vise" udkom for nylig som billigbog. Igenem denne novelle samling, der er bygget over folkevisen "Aage og Else" giver forfatteren klart udtryk for sine anskuelser. "En vise" er først og fremmest skrevet for at skildre menneskets ondskab mod mennesket; spørgsmålet om vold eller ikke vold. I ti noveller skildrer Eiler Jørgensen ondskaben og vanskelighederne ved kampen mod vold idet han hele tiden lader stå klart, på hvilken side han er. Samtidig skildrer hver eneste novelle en ny side af hans personlighed, og de fleste af de ting, han siger i sine andre bøger, kan genfindes i "En vise". Vil man have et indblik i de tanker, der får denne forfatter til at skrive, er det ganske afgjort den bedste bog at begynde med.

Helge Jørgensen.

MDR's

arrangementer i dette skoleår:

Sidste nyt:
Endnu et kulturfremmende
bøl er afholdt.

1 bal
1 filmsaften (pæren sprang)

EN DISCIPELS POLITISKE SYNSPUNKTER - 1965 - Valgår ?

Da jeg for et år siden gav mine synspunkter og vurderinger til kende, gjorde jeg det under overskriften "1964-Valgår." Grunden til, at jeg i år bruger en noget lignende titel, er, at der muligvis vil blive valg inden udgangen af 1965.

Jeg anser det for afgørende, om vi får dette valg. For får vi det, vil den gamle politiske opdeling fortsætte, og det vil være vanskeligt at opnå enighed om de store politiske spørgsmål. Får vi det ikke, er der grund til at formode, at nye skillelinier vil komme til at præge dansk politik i de år, der kommer.

Valget den 22. september gav et resultat, der umuliggjorde en flertalsgruppe i Folketinget. De Konservative fik en stor fremgang, og i den anledning udtalte Poul Sørensen, at regeringen måtte gå. Men det viste sig, at dette parti ingen indflydelse kunne få på regeringsdannelsen. Og det er min opfattelse, at de heller aldrig vil kunne få det, hvis ikke vi får valg i 1965.

De nye linier, man skal spejde efter, er en desocialisering i Socialdemokratiet og de nye synspunkter i Venstre. Foreløbig er der kun enkelte personer, der tegner disse ideer (Erhard Jacobsen og Niels Westerby), og de bliver stærkt modarbejdet af "de gamle" (Holger Eriksen, Aksel Kristensen). Men, da det er de unge, der bærer de nye ideer, er der chance, for at disse kommer til at sejre. Sker det, antager jeg, at de Konservative kun vil få en minimal betydning, da et sådant samarbejde vil dække ca. 80% af befolkningens interesser.

Muligvis vil Venstre allerede være nødt til at forsøge dette samarbejde i denne valgperiode. For Venstre har vist, at de ikke vil lade sig diktere af de Konservative. Men alt afhænger af løsningen på de forskellige kriser. Geert Langstrup Rasmussen

Det af MDR nedsatte sportsudvalg har i sidste kvartal haft en meget stor sportsbegivenhed henlagt til skolen. Dte drejer sig om en volleyballkamp mellem de to stærkeste danske klubber på dette område, nemlig USG og Vognmandsmarken. Kampen var arrangeret for at give eleverne på skolen en mulighed for at se, hvordan denne sportsgren dyrkes. Vi, der havde arrangeret kampen, så hen til denne i forventning om, at en stor del af skolens elever ville møde op. Men vi blev uhyggeligt skuffede, for der mødte kun 6 mand op for at overvære kampen. Disse 6 var fra sportsudvalget og var tilsagt for at sætte borde på plads til terminsprøven den følgende dag! Et stykke tid efter dette arrangement var skolens basketballhold i Køge i en landsomfattende turnering. Vi kom glimrende igennem de indledende kampe, og blev

først slået ud i finalen, der, gjaldt en billet til Danmarks-mesterskabet.

Sportsudvalget har nu arrangeret en turnering i basketball og volleyball. Til basketball har næsten alle klasser meldt sig, og til volleyball er der tilmeldt 8 hold. Vi håber, at der vil komme en masse tilskuere (ikke mindst fra de klasser der deltager) og sætte lidt klorit på kampene.

Sportsudvalget vil også gerne gøre noget for pige-gymnastikken, hvis der er nogen interesse for det. Alle interesserede bedes henvende sig til Rosenørn eller Frandsen på nr. 3, og her give udtryk for ideer og ønsker, så vi kan få noget materiale at bygge på ved henvendelsen til de lærere, der har med dette fag at gøre.
Rosenørn.

REDAKTIONEN BEKLAGER MEGET, MEN DET ER OS
DESVÆRRE UMULIGT AT HITTE PÅ MERE AT SKRIVE.
(En følelse, der er kendt af alle stilskrivende.) Derfor rykker vi
denne annonce ind:

SÅ KØB DA FOR SØREN OGSÅ DET NÆSTE
NUMMER AF "PLATON" !!!!

(Vi lover ikke oftere at kalde "Platon" for "Nielsen")

HJEMMELAVET PÅLÆG

A. Trebbien
Rantzausgade 32

NO 3016

Herrefrisør

v/ W. Schrøder

Jagtvej 25 - Agir 4404
Klipning: kr. 4,50 -

ISBAR

gør hjernen klar
på soft-ice bar

hos

R. ANDERSEN
Jagtvej 23

Jagtvejens Messe

Aage Jørgensen

Jagtvej 27

Telefon Taga 7856

BLOCH'S BOG CLEARING.

BRUGTE

SKOLEBØGER

KØBES BEDST

HOS

BLOCH

Skolernes
mellemlid
ved
udveksling
af
skolebøger
og
indbindings-
central.

FJOLSTRÆDE 34

Byen 2462-6556

7804

Fr. Haagensen,

Vin-Kolonial-Kaffe.

Borups Allé 6.

Telefon Taga 2010

POUL HOLM
Sportsmagasin
GRUNDL. 1867

Tlf. C. 1122
MINERVA 1082
POSTGIRO NR. 269 82

SILKEGADE 11
(OVER FOR BIKUBEN)
KØBENHAVN K

OVAC Radio

Salg og Service

Specialværksted for Fjernsyn og Radio

Hans Egedes Gade 9

Luna 1946

- kører overalt

Urmager & Optiker

Erik Hartmann Poulsen

FINESTE KVALITET

Jagtvej 21 - Telf. Agir 7324

VI FØRER DE ORIGI-
NALE METROPOLITA-
NER-EMBLEMER.

Hvem spiller de bedste skolekomedier?

Igen i år arrangerer Berlingske Tidende en konkurrence om de bedst spillede skolekomedier. Se omtalen og billederne fra de deltagende skolars opførelser på ungdomssiden hver lørdag i

Berlingske Tidende

Der er meget for de unge i Berlingske. Danmarks førende dagblad er med, hvor ungdom mødes, og giver plads for de unge til selv at skrive om deres ideer og meninger.